

STUDENTEN-WEEKBLAD.

Redacteuren: F. A. Bodenheimer, J. B. H. Coenen, D. de Iongh Wz.,
A. C. A. Plasschaert, C. E. van der Stok, J. F. C. Wrede.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar.
De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

UITGEVER:
J. WALTMAN Jr.
DELFT.

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen.
Het adres voor redactie en administratie is: Binnenwatersloot 33.

Studiebelangen.

De Sub-Commissie ter Behartiging van Studiebelangen, Afdeling Mijnbouwkunde, heeft bijgaand verzoek aan den Raad van Bestuur gericht en is zoo gelukkig te kunnen mededeelen, dat ze bericht ontvangen heeft, dat de Raad gaarne stappen zal doen, die tot het inwilligen van het verzoek zullen kunnen leiden, met dien verstande, dat, als de Regeering met het voorstel zal kunnen medegaan, deze cursus in verbandleer enz. voor alle ingeschrevenen zal toegankelijk zijn.

DELFT, 17 Januari 1902.

Aan den Raad van Bestuur
der Polytechnische School te Delft.

Naar aanleiding van het antwoord, dat de Commissie tot Behartiging van Studiebelangen van Uw geacht College mocht ontvangen, waarbij afwijzend beschikt werd op het verzoek om aan de Polytechnische School alle studeerenden in de gelegenheid te stellen een cursus in verbandleer en eerste hulp bij ongelukken te volgen, nemen ondergeteekenden, leden van genoemde Commissie, vertegenwoordigende de ingeschrevenen der Mijnbouwkundige Afdeling, de vrijheid zich tot U te wenden met het volgende verzoek.

Waar de Regeering blijk gaf in artikel 25 en 26 van het Koninklijk Besluit van 28 Juni 1877, houdende vaststelling van een reglement betrekkelijk de ontginning van steenkolenmijnen, overtuigd te zijn, van de mogelijkheid van het plaats grijpen van plotselinge ongelukken van ernstigen aard bij gemelde ontginning; welke artikels luiden:

art. 25. „Bij elke mijn moet voor rekening van den Concessionaris zorg worden gedragen voor onverwilde „behandeling van verwonde personen, tot welk einde door „hem een bekwaam geneesheer is aan te wijzen.

art. 26. „Bovendien zullen bij elke mijnexploitatie naar „gelang van het daarbij werkzaam zijnd personeel, minstens „twee of vier personen moeten aanwezig zijn, volkomen „vertrouwd met de eerste noodwendige behandeling van „verwonden, teneinde zoonoodig de eerste hulp te verleenen. „Deze personen staan onder toezicht en bevelen van den „in het vorig artikel bedoelden geneesheer”.

Meenen adressanten, dat het voor den a. s. mijnningenieur van bijzonder groot belang is dat toch onderricht aan hen wordt gegeven in bovengenoemde zaken.

Zij hebben hierbij in het bijzonder de wenschelijkheid op het oog, dat, waar de a. s. mijnningenieurs steeds op de door den Staat zelf aan te leggen ontginningszetels in de provincie Limburg zullen aanwezig zijn, deze van Rijkswege met het beheer en toezicht belaste ambtenaren bekend zijn met de wijze, waarop verwonde personen voorloopig dienen te worden behandeld, opdat, bij het niet onmiddellijk aanwezig zijn van den in art. 25 bedoelden geneesheer, de directeur (ingenieur) zich zoo nuttig mogelijk van de in art. 26 genoemde personen kan bedienen.

Redenen, waarom de ondergeteekenden de vrijheid nemen Uw geacht College beleefd te verzoeken de noodige stappen te willen doen, opdat door den Minister van Oorlog een officier van gezondheid te Delft in garnizoen

worde aangewezen, ten einde telken jare een cursus te geven in bedoelde zaken aan de ingeschrevenen der Mijnbouwkundige Afdeling.

't Welk doende,

Z. S. BEIJL, Voorzitter.

TH. C. VAN WIJNGAARDEN, Secretaris.

Verdere opmerkingen over de jongste kroeg-wetswijzigingen.

Het verslagje over de vergaderingen, heeft mij niet geheel bevredigd. Het kon dat ook niet, omdat ik cijfers heb genoemd, die niet zoo dadelijk zijn te noteeren.

Een van de ernstigste argumenten tegen mijn wijzigingen was het bezwaar van de kosten. De kroeg kan het niet betalen, zoo zei men. Dit rust op een bloot vermoeden gesterkt door de slechte uitkomsten, die 't vorig jaar zullen geven; dat echter dat jaar bijzonder ongelukkig gekozen is moet ieder die denkt, en aan de verbouwing en aan de krach van der Mandele, toegeven.

Beiden behooren niet tot de geregeld weerkerende schadeposten; doch zijn slechts van tijdelijken aard. Wilde men naar 't afgelopen jaar rekenen, dan zou men met 't zelfde succes 't vóórlopend jaar kunnen nemen, waarin meer dan f11600,— netto winst werd behaald.

Nu heb ik voor 't volgende, dat een globale berekening van de winst zal beoogen deze cijfers noodig:

Jaar.	Aantal leden.	Netto winst.	Verteringen.	Dito per hoofd.	Aanmerkingen.
1890	165	f 2921,11	f 27699,96	f 167,87	
1891	181	” 2741,56 ⁵	” 31831,42	” 175,86	
1892	179	” 2577,85 ⁵	” 33428,59	” 186,75	
1893	199	” 760,67	” 34325,53	” 172,49	
1894	244	” 7131,65	” 41168,41	” 168,72	
1895	289	” 6379,46	” 50152,11	” 173,53	
1896	234	” 9429,81	” 47070,27	” 201,15	
1897	259	” 6908,07	” 39979,64	” 154,36	
1898	322	” 7585,53 ⁵	” 42997,77	” 133,12	
1899	358	” 6458,55 ⁵	” 47032,87	” 131,37	
1900	386	” 11664,25	” 54281,73	” 140,62	

Wie mijn memorie van toelichting kent, weet dat het nu de vraag is, kan er f3625,— van de kosten in de netto winst worden gevonden?

Ik heb daarom als volgt geredeneerd:

Heeft men twee inrichtingen, die ongeveer gelijk en gelijkvormig zijn, zoo zullen zij ongeveer dezelfde netto winst leveren of gezamenlijk de dubbele netto winst van één van de twee.

Verder is 't een bekend feit, dat als twee kleinere inrichtingen tot één groote worden vereenigd, die één inrichting meer netto winst kan maken dan de twee kleinere samen: dit komt door de veel goedkoopere exploitatie.

Wij zien dergelijke versmeltingen dan ook dagelijks met het beste gevolg om ons heen.

Nu is onze tegenwoordige kroeg ongeveer tweemaal zoo groot als de vorige. Twee van onze vorige kroegen zouden

dus samen de leden evengoed kunnen bedienen als de tegenwoordige, behalve dat de exploitatie duurder zou zijn.

Breng ik dus de vorige kroeg met de helft van het tegenwoordig aantal leden in exploitatie en verdubbel ik de winst zoo blijf ik gemiddeld nog onder de nu te verwachten winst, want ik heb de voordeliger exploitatie niet in rekening gebracht. De winst die de vorige kroeg maakte met $\frac{1}{2} \times 475 = 237$ leden is nu na te gaan met behulp der winst cijfers.

't Jaar '94 dat er 't dichtste bijkomt met 244 leden zou geven voor vermoedelijke winst f14263,30. Maar dit is natuurlijk veel te veel omdat dan 't tegenwoordige aantal leden 488 moest zijn en verder is 't niet zuiver genoeg omdat 't slechts één jaar is.

Nu heb ik daarom genomen 't gemiddelde van dat en de vier vorige jaren. Het ledental gaat dan van 244 tot gemiddeld 194 terug, dat is 43 nog onder de helft van het tegenwoordig aantal. Dit is dus zeker niet te gunstig gerekend. Wij vinden dan voor gemiddelde winst f3226,57 met de vorige kroeg, dus f6453,14 bij dubbele exploitatie en hiervan zou geen f3625,— af kunnen voor de bedienden?

Er is hier tegen aangevoerd, dat er meer moest worden afgelost dan vroeger, de tegenwoordige totale aflossing was ongeveer, zoo zei men, 2 maal zoo groot.

Nu! dit klopt volkomen, want twee kleine kroegen lossen 2 maal zoo veel af als één.

Verder dat de verlichting en verwarming zoo veel meer is. Ook deze kan natuurlijk, zoo als trouwens alle schade posten, tot het dubbele stijgen en dan klopt mijn berekening nog.

Bedenklijker bezwaren waren echter deze: „de belasting is progressief.” Hier tegenover staat natuurlijk dat het aantal bedienden dégressief is. Ik ben echter naar een ontvanger gegaan en heb hem gevraagd hoeveel de belasting was.

Ik nam aan in de jaren '90—'94, 10 bedienden waaronder 2 vrouwelijke de belasting was toen in hoofdsom f381,—. Dit verdubbeld geeft dus f762,—. Voor dit jaar en de komende geef ik op, 16 bedienden, waaronder 3 vrouwelijke dus zooals de toestand voor de kerstvacantie was,*) dit toch was mijn punt van uitgang. De belasting is nu in hoofdsom f741,— een verschil dus van f21,— in 't voordeel van mijn berekening en nu is nog niet eens gerekend op het enorme verschil in kosten door 't kleiner aantal bedienden. Ook dit bezwaar is dus geheel onjuist.

Volgt nu nog het argument van den heer Boogaert, dat wel 't meest steekhoudend leek; maar het bij nader inzien al evenmin was.

De heer Boogaert beweerde, dat ik niet moest vergeten, dat de verteringen per hoofd zoo waren achteruitgegaan, en dat daardoor de inkomsten der kroeg ook zooveel kleiner waren.

Nu is de vertering per hoofd van de laatste 5 jaren per jaar gemiddeld f152,12 bij een kroeg van 237 leden geeft dit dus; f36128,50. Hierboven zou dus de gemiddelde jaarlijksche vertering van alle leden samen gedurende de jaren '90 tot en met '94 moeten komen, wilde het bezwaar van den heer Boogaert beteekenis krijgen; maar die gemiddelde vertering bedraagt slechts f33690,78, blijft alzo nog flink onder mijn berekening. Bovendien blijkt wel uit het staatje, dat met zeer lage verteringen per hoofd nog zeer hoge winstcijfers zijn behaald. Rekenen wij de jaren 1900 en 1893 niet mede, omdat ze zulke bijzondere winsten geven, dan blijkt nog dat de jaren '99, '98, '97 en '90 met de laagste vertering per hoofd gemiddeld f5968,32 winst leveren, terwijl de jaren '95, '91, '92 en '96 met de hoogste verteringen per hoofd f5282,47 winst leveren, een verschil dus van bijna f700,— in 't voordeel van de lage verteringen.

Mij dunkt dat nu toch wel afdoende bewezen is dat 't niet kunnen betalen onzin is.

De heer Bunge die in de vergadering beweerde, dat ik absoluut niets van de zaken afwist, heeft 't nu eens net zoo met de stukken te bewijzen, dat hij tot die bewering 't recht had, anders maakt hij zich belachelijk. Maar wat hier ook van zij: Is 't niet treurig dat waar 't een zaak als de uitbreiding der kroeg gold, men met 't meeste gemak zonder noemenswaard bezwaar de meerdere kosten toestond, men nu hier, waar 't de belangen voor de bedienden geldt zoo ellendig pingelt over de kleinste nietigheden en al hun voordeelen als met een ellemaat uitmeet?

*) Voor de Leeszaaljongen kan het bedrag met f62,— stijgen.

Ja! men ging zelfs zoover, mij eenzijdigheid als verwijt aan te rekenen, omdat ik die voordeelen opsomde. Als of 't niet onzin was om voordeelen, die de kelners genieten (en dat nog maar boven hun collega's in andere inrichtingen) te gebruiken om op andere tijden te veel van hun te eischen. Op die manier, zou men een student op 't eind van zijn studie wel op slag tot dwangarbeid moeten veroordeelen omdat hij zooveel genoten had.

De heer Op ten Noort beriep zich op de vacantie, die de kroeg, den kellers geeft; vormt nu deze bewering geen zonderling contrast met zijn verklaren, dat, bij één dag vrij in de week, de bedienden zich, als 't op een andere dag dan Zondag viel, zouden bedrinken? En zou verder zoo'n bewering zijn geuit als de bedienden in de vergadering tegenwoordig waren geweest? Ik betwijfel het. In ieder geval zou er door hen, evenals tegen de beschuldiging van oneerlijke inlichtingen te hebben gegeven, die de heer Op ten Noort niet eens kon bewijzen, heftig zijn geprotesteerd. En wat dan toch is eigenlijk 't bezwaar daartegen? De heer X. weet in zijn venijnig stukje niet meer te zeggen, dan dat ze hun mond toch niet zouden durven opendoen. Dit is dan toch in geen geval een bezwaar om ze op de vergadering toe te laten, want ze zullen er zoo den heer X. niet hinderen en mij en de mijnen zullen ze er welkom zijn. Dat een bediende, die op oneerlijkheid betrapt wordt; maar direct op straat gezet moet worden zonder eenig beraad, wil er bij mij niet in. Dat men hem direct schorst totdat na rijp overleg de uitspraak valt, is natuurlijk logisch. Met een beetje welwillendheid, had de heer X. begrepen, wat ik bedoelde met de aanklagers en rechters.

Ten eerste kan 't heel goed, dat het geheele bestuur een bediende aanklaagt, omdat ze allemaal het strafbaar feit hebben gezien, terwijl dit absoluut niet denkbaar is bij de 475 leden. Maar ten tweede staat één aanklager tegenover 't bestuur als 1 : 7 en één aanklager tegenover de algemeene vergadering als, laat ons zeggen 1 : 100. De invloed van die eene aanklager verdwijnt dus in 't tweede geval letterlijk en in 't eerste geval is zijn invloed behoorlijk groot.

Bovendien hokt 't bestuur altijd bij elkaar, iets, wat hun in de laatste plaats als verwijt mag worden aangerekend; maar wat het voor rechtsprekend collega ongeschikt maakt.

De ondershandsche raadgeving is onvoldoende gebleken, omdat de hiervoren gepubliceerde werkuren desniettegenstaande hebben plaats gehad. Wat geeft het nu of de heer X. al „pertinent het omgekeerde” beweert.

Als ik zie, dat in de jaren 1890 tot 1900 het ledental steeds is toegenomen, slechts 2 keer achter uitgegaan, en van 165 tot 386 is geklommen; als ik zie met hoeveel gerustheid men de verbouwing tegemoet ging en hoe vlot de afbetaling was, hoe zelfs nu nog in de eerste maanden van het jaar, waarin de beeren los komen, in aanmerking genomen de krach: Van der Mandele, de zaak doorloopt zonder dat het aangaan van leeningen of iets dergelijks noodig blijkt en als ik eindelijk mijn berekeningen van hiervoor naga, dan durf ik met een gerust geweten van de toenemende bloei der Societeit Phoenix spreken.

Wat die berekening betreft nog dit:

Rekenen wij de vertering per hoofd voor de nu komende jaren per jaar op f150,— dan gaat zij nog op als 't ledental tot 449 daalt dus 't kan 26 achteruitgaan.

Er is mij nog vóór 't eindigen van dit stuk opmerkzaam gemaakt, dat velen dachten, dat met den achturigen arbeidsdag, de zaken niet voldoende te regelen waren; maar dit is niet snugger opgemerkt.

Als twee ploegen 8 uur per dag werken en één er van nog bovendien 8 uur overwerkt is 't zaakje in orde, want dan zijn de 24 uur rond. 't Overwerk dient juist om in buitengewone gevallen toch werkkraft voorhanden te hebben.

Ten slotte nog dit: Er is mij 't verwijt gedaan, tot meermalen toe en zelfs de heer X. komt er in zijn laatste stukje nog eens mede aandragen, dat ik niet met het kroegbestuur „beraadslaagde” en ik mijn wetswijzigingen indiende.

Daar 't nu eenmaal een feit is, dat het toerekenen van middelmatige eigenschappen aan de massa niet gauw; het toekennen daarvan aan enkele personen echter al heel spoedig als persoonlijke belediging wordt opgevat, zou ik, afgescheiden nog ervan of men ook maar eenigszins 't recht heeft pressie in dezen uit te oefenen, de heeren wel willen verzoeken er niet nader op terug te komen: 1^e omdat 't voor mij toch reeds lastig genoeg is, bij alle persoonlijke beledigingen, mij aangedaan, niet persoonlijk terug te

wezen, 2e omdat ik zuiver volgens de wet gehandeld heb en dus in mijn recht ben, 3e omdat ik voor nadere inlichtingen omtrent deze zaak in persoonlijke appreciaties zou moeten vervallen, waarvan dan niet ik; maar zij de verantwoordelijkheid hebben te dragen.

G. D. JORDENS.

Heilig Vuur?

Aan den heer J. J. C. WILLEKENS.

Waarlijk het kostte mij moeite, geachte heer Willekens, na uw laatste stuk niet liever aan den raad van twee onzer kennissen gevolg te geven: en op uw zonderlinge wijze van zakelijk debatteeren te zwijgen.

Na uw laatste stuk, zeg ik, want is het misschien oirbaar mij in zake „het vrije onderzoek bij de katholieken” vriendelijk in bescherming te benemen wat betreft mijn eerlijkheid, maar mijn „onkunde” te decreteeren terwijl gij nergens van „uwe kunde”, dus van uw bevoegdheid in deze te oordeelen, blijk geeft?

Of is het misschien kunde van u de zaak te verdoofpotten met u te scharen achter het laffe beeld van pater Ermann omtrent den apotheker en zijn potjes. De heer Bijl die op een ander oogenblik goed genoeg is om door u gebruikt te worden zal wel vreemd opzien dat het verboden en het geboden onderzoek zoo na aan elkaar verwant worden.

Sinds wanneer toch liet de Katholiek met vertrouwen en instemming een theologisch debat over aan de Calvinist?

Maar gij zegt ook, dat het materialisme reeds lang weerlegd is, en haalt enkele namen en organen aan. Hiermee ontkomt ge echter niet, want ik stel u twee vragen. Ten eerste, waarom gaat gij u de moeite enkele zinnen te wijden aan het marxisme: dit is immers ook al talloze male weerlegd, niet alleen door alle Katholieken (behalve b.v. Mr. Visser en geestverwanten) die er over schrijven, maar ook door de bourgeois-economie in ons land met Pierson aan 't hoofd. Ten tweede, ik schreef in mijn stuk, dat ik het materialisme niet verdedigde als mijn leer, maar o. a. moest wijzen op een frappanten domheid des heeren A. die ik aanwees in dezen zin: „dat de geleerde schrijver het materialisme en de materialistische geschiedsopvatting niet van elkaar weet te scheiden”, (in een noot duidde ik nog de foutieve plaats aan), welnu, meent gij dan klaar te zijn met in den kuil te vallen waarvoor ik al waarschuwde, meent ge dan nog zuiver te staan als ge (hoe was 't toch mogelijk) zelf die schromelijke verwarring in Uw betoog opneemt?

Intusschen, als ge van het historisch materialisme en ook van het filosofische af wilt (zonder, evenmin als de heer A., er aan toe geweest te zijn) vrij goed. Maar dan wil ik u toch nog dit zeggen, dat ik twee en een half jaar in veel verdriet al wat ik kon gedaan heb om mijn geloof te behouden, maar nimmer voor de vragen, die ik stelde, edel en objectief antwoord heb gevonden bij katholieke schrijvers. Zij hebben in mijn oog niets gedaan dan karikaturen gemaakt van elke andere leer en die toen bestreden. Als ge nu begrijpt hoe een geloovige met z'n gansche begeerte bidt en hoopt om z'n geloof te kunnen bewaren, elk strootje dat hem geboden wordt tot steun, geneigd is aan te zien voor een stok, dan zult ge begrijpen dat uw koude leege opsomming van schrijvers (u misschien meer onbekend dan mij), voor mij een hol, betreurenswaardig gefraseer is.

„De Katholiek” en de „Stimmen aus Marialag” heb ik lang, zeer lang doorlezen en doorleefd met m'n ziel in m'n oogen; maar, vooral de „Stimmen” waren bittere of verdroogde vruchten.

In al dien tijd was mij het vrije onderzoek ontzegd; ik was al lang student en had geen kenmerken van bijzondere domheid gegeven, maar mij werd het verlof geweigerd den Bijbel te lezen. Kom bij mij dan niet aan met potjespraatjes, de waarheid heb ik heel anders ondervonden.

En sjagger me dan ook niet zoo met Uw geloof, doe 't niet voorkomen of er bij U niets verandert. Als ge thans al bijna Darwinist moogt zijn (alleen 't niet moogt zeggen op den preekstoel erken dan ruiterlijk dat de kerk zich ook hier weer vergist heeft toen ze 't vroeger met alle kracht bestreed, toen ze hardnekkig vasthield aan het letterlijke scheppingsverhaal zooals uwe priesters het mij hebben geleerd. Erken dat 't hier een terugtocht is

zooals het er een was toen de kometen voortaan iets anders mochten zijn dan waarschuwingen van God, toen de aarde voortaan mocht gaan draaien om de zon, toen de theorie van Kant en Laplace werd getolereerd.

Gij spreekt van mijn laatste stuk alsof ik erin insinueerde, maar ik diende niets dan een kastijding toe aan de verwatenheid waarmee de heer A. optrad tegen een leer die niet de mijne is, maar die gemolesteerd werd; ge kunt den zuiveren echo niet verwijten dat hij schrill klinkt. — Neen waarde heer, mogelijk hebt gij mijn woorden niet begrepen, maar gij hebt ten eenenmale ontweken wat ik aanvoerde tegen de logica des heeren A. omtrent de wetenschappelijke en aprioristische onjuistheid van het hist. materialisme, gij hebt ontweken U uit te spreken over de zonderlinge beweringen des heeren A. omtrent hypothese; gij hebt, ja wat hebt gij in dit laatste stuk gezegd dat waardeering en een antwoord mijnerzijds verdiende?

Gij hebt gehoord uit den toon van dit mijn stuk dat het Uwe mij zeer heeft teleurgesteld. Misschien heb ik aan dezen spijt te heftig uiting gegeven, maar gij kunt mogelijk iets voelen voor oude herinneringen. En het prikkelde mij zeer dat gij, in mijn geloof van vroeger nog bezieling puttend, zoo slap en lam optrad voor eene zaak die U van gloeiing moest verteren.

Heel anders hebben mij Uw eerste stukken onvoldaan gelaten, maar daarover zal ik een meer nuchter betoog voeren.

TH. v. D. W.

INGEZONDEN.

Waarde Redactie.

Nu er ten tweede male een stuk met den naam Jordens en 't woord ploertig, op één lijn genoemd, in uw blad niet alleen getolereerd, maar bovendien door een zoetelijk onderschrift vergoelijkt is, vind ik wel dat ik recht heb te mijner verdediging even helder aan te toonen dat des heeren X. stuk niet alleen ongemotiveerd beschuldigen, maar ook beschuldigen op oneerlijke motieven in zich houdt. Ik doe dat te eer, omdat ik wel vermoed dat niet alle redacteuren met uw handelwijze zullen instemmen.

Vooreerst dan is 't niet te begrijpen wat de heer X. in zijn voor laatste stuk met 't „ongemotiveerd onhebbelijkheidje” in 't begin van mijn daaraan voorafgaand epistel meent. Ingeval hij echter hier mede bedoelt, dat ik zijn spijt voor een „smoesje” verklaarde, dient even herinnerd dat ik dit zeer deugdelijk motiveerde en de heer X. in gebreke bleef de onjuistheid er van aan te toonen. De beschuldiging is dan onjuist.

1e. Beschuldigt de heer X. mij van „insinueeren” hij zet er „zie laatste kroeg-vergadering” tusschen haakjes bij, noemt echter geen enkele insinuatie, om de eenvoudige reden dat hij dat niet kan. Dat is of ongemotiveerd of valsch beschuldigen.

2e. Zegt de heer X., dat ik een idee-fixe heb, „dat alle menschen, die tegen hem (Jordens) zijn, slecht zijn, dat iedereen die niet voor zijn (Jordens) wetswijzigingen is, zich niet om de bedienden bekommeren.” De heer X. motiveert dit niet, omdat ik iets dergelijks nergens ooit beweerd heb, laat staan dus dat ik zulk een idee-fixe bezit. Dat is ongemotiveerd beschuldigen.

3e. Zegt de heer X., dat ik „terloops” naar den president van de S. P. ben geloopt en hem gezegd heb: „als je het zaakje opslokt, dan zal ik er niet over schrijven.” Dit is onwaar. Ik ben niet „terloops” naar den president van de S. P. geloopt, want ik heb wel een uur lang met hem zitten praten; bovendien is de aanhaling valsch.

Dit is valschelijk beschuldigen.

4e. Haalt de heer X. deze zin uit mijn vorig schrijven aan: „Dit geval heeft natuurlijk geen zin, ingeval de wijzigingen aangenomen worden, reden te meer om ze aan te nemen.” Hij vindt deze manier van doen „ploertig” en acht het niet eens noodig dit te motiveeren. Dat is ongemotiveerd beschuldigen.

5e. Meent de heer X. in mijn gedachten te kunnen lezen dat hij „die ontevredenheid zoo onaangenaam” voor zich zelf vindt en er daarom tegen opziet. Hij vindt dat „alweer te slecht” over hem gedacht.

't Feit is echter dat ik het onaangenaam vinden der ontevredenheid facultatief heb gesteld door de woorden: „en als de heer X. hierop antwoord: Ja! maar de gevolgen enz.”

Niet ik, maar hij was dus degeen die „alweer te slecht” over den heer X. dacht en de beschuldiging is onjuist.

6e. Zegt de heer X., dat ik niet op de feesten geweest zijnde „er toch een sentimenteele averechtsche beschrijving van” geef. Dit is onwaar. In mijn eerste stuk, schreef ik: „In gedachten, bijeengezameld uit herinnering” enz., hiermede juist aangevende dat ik niet op de bewuste feesten was geweest. Bovendien staat in mijn stuk „Dezer dagen heb ik gehoord van de groote vreugde” enz. en eindelijk zonderde ik de werktijden op die dagen door een open regel nog van het eerste deel af. Men moet toch wel bijzonder venijnig zijn om dit alles te ignoreeren en aan de zaken een verkeerden draai te geven. Maar dat, wat ik neerschreef, de volle waarheid voor die herinnering is, daarvoor sta ik in en daar is door geen valsche voorstellingen iets aan te veranderen. Ondertusschen: De beschuldiging is onwaar gemotiveerd.

7e. Beweert de heer X. dat ik het „tegen” van een „zeker iets” (wat hier wel de wetswijzigingen moet beteekenen) verzwijg, hiermede blijkbaar bedoelend al „het tegen”, want was 't slechts een gedeelte er van, hoe moest hij zich zelf dan niet verwijten „het voor” verzwegen te hebben? Maar ook deze beschuldiging is onwaar, want ik heb de kosten, die dan toch al een heel ernstig tegen vormen, aangewezen en meteen middelen ter bestrijding. Die kosten heb ik zeer zeker niet te gering geschat.

Bovendien liep deze kwestie der „éénzijdigheid” oorspronkelijk over de voor- en nadeelen, die de bedienden op onze kroeg ondervonden. Dat is heel wat anders dan „het voor” en „tegen” in deze zaak en als de heer X. door deze wending zijn figuur tracht te redden dan

draait hij; maakt hij zich schuldig aan oneerlijke motiveering.

Verder is er niets bepaald persoonlijks in des heeren X. schrijven. Maar dit alles, waarde redactie, is, dunkt mij wel voldoende om aan te toonen dat de heer X. zich aan ongemotiveerd of oneerlijk gemotiveerd beschuldigen dat is: schelden en dat wel anoniem schelden schuldig maakt. Ik kan als oud-redacteur niet anders dan ten zeerste betreuren, dat u een dergelijk gif, waarvan uw blad eens zoo volkomen vrij was, nu daarin hebt toegelaten en het bestaan er van zoo waarlijk nog hebt gebillijkt ook.

G. D. JORDENS.

Den heer Jordens geven wij als inleider het laatste woord in deze quaestie waarover wij thans de discussie sluiten.

REDACTIE.

Correspondentie.

D. C. Uw stuk aangehouden tot volgend Weekblad.

Ondersteuning der Werkstakers te Amsterdam en Enschede.

Lijsten ter teekening liggen op de Leeszaal der Societeit „Phoenix”.

ADVERTENTIEN.

H.H. STUDENTEN.

Iemand, twee avonden per week vrij hebbende, wenscht die aan SCHRIJFWERK te besteden. Brieven onder N°. 2359 s.-w., Bureau van dit Blad.

DE BOUWWERELD

Weekblad voor Theorie en Praktijk.

Onder Redactie van:

D. H. HAVERKAMP EN J. H. W. LELIMAN B. I.

Abonnement per jaar f 5,-.

De teekening is opengesteld bij den boekhandelaar J. WALTMAN Jr.

Bij den Boekhandelaar J. WALTMAN Jr., zijn voorhanden proefnummers van

DIE WOCHÉ,

Moderne Illustrierte Zeitschrift

Prijs per kwartaal f 2,50.

„ „ nummer f 0,20.

WILLEM F. JENSE Jr.,

INSTRUMENT- en WERKTUIGMAKER.

Speciale inrichting tot het slijpen en herstellen van Passerdoozen.

LANGE GEER 32.

Bij den Uitgever J. WALTMAN Jr. is verschenen:

BOUWSTIJLTYPEN

DOOR

J. H. W. LELIMAN, B. I.

Prijs f 1,90

en

Pract. oefeningen in Natuurkunde

voor a. s. Technologen.

Leiddraad bij het Onderwijs aan de P. S.

DOOR

DR. M. DE HAAS.

Aflevering II. — Prijs f 1,25.

BOEKDRUKKERIJ J. WALTMAN JR.

BINNENWATERSLOOT 33,

beveelt zich aan voor het leveren van

VISITEKAARTJES, INVITATIEKAARTEN, PROGRAMMAS,
BALBOEKJES, MENU'S, CONVOCATIËBILJETTEN,
DIPLOMA'S, KWITANTIEN, REGLEMENTEN, STATUTEN,

enz. enz.